

VÝBĚROVÁ REŠERŠE

Z PEDAGOGICKÉ BIBLIOGRAFICKÉ DATABÁZE

ZE ZAHRANIČNÍCH ČASOPISŮ

NÁRODNÍ PEDAGOGICKÉ
MUZEUM A KNIHOVNA
J. A. KOMENSKÉHO

ŘÍJEN 2024

Plné texty článků lze objednat emailem na adrese studovna@npmk.cz

1.

Budovanie nádeje pri riešení klimatickej úzkosti = Building hope in addressing climate anxiety /

Patrícia Gajdošociová -- slo -- Obsahuje bibliografické odkazy

In: Psychológia a patopsychológia dieťaťa -- ISSN 0555-5574 -- Roč. 57, č. 2 (2023), s. 143-150.

Klimatická úzkost je spojená se vzťahem k životnímu prostředí a s vnímáním probíhající klimatické změny. Vyskytuje se i u lidí, kteří osobně žádné přímé dopady změny klimatu nezažili. V článku je představena metoda budování aktivní naděje od ekologické aktivistky Joanny Macyové, jako možného způsobu práce s klimatickou úzkostí. Jedná se o čtyřstupňový proces učení, který pomáhá pochopit a zažít emoce, získat soucit a následně motivaci ke kolektivní akci. Metoda je využívána v psychologické praxi v celosvětovém měřítku, přestože neexistují výzkumy, které by ověřily její účinnost.

psychologie ; psychoterapie ; klima ; prostředí ; ekologie ; ochrana životního prostředí ; úzkost ; aktivizující metoda ; duševní zdraví ; proces učení ; emoce ; motivace ; odpovědnost ; postoj ; Macy, Joanna ; země světa ; klimatické změny ; smutek ; úzkostné poruchy

<http://katalog.npmk.cz/documents/536255>

2.

Diverzita vo vysokoškolskom vzdelávaní v regiónoch Slovenska : porovnanie skúseností študentov podľa územného rozdelenia = Diversity in higher education in the regions of Slovakia : comparison of students' experiences from the point of view of regions / Dávid

Pelošjan – slo

In: Academia : súčasnosť a perspektíva vysokých škôl -- ISSN 1335-5864 -- Roč. 35, č. 2 (2024), s. 15-26.

Článek analyzuje diverzitu ve vysokoškolském vzdělávání v různých regionech Slovenska, přičemž se zaměřuje na rozdíly ve zkušenostech studentů podle regionálního rozdělení. Výzkum zahrnuje demografické charakteristiky studentů, jako je pohlaví, věk a rodičovství, a zkoumá rozdíly v kvalitě vzdělávání a šancích na pracovní uplatnění po ukončení studia. Výsledky výzkumu ukazují významné regionální rozdíly ve spokojenosti studentů se studiem, využívání mezinárodních mobilityních programů a dostupnosti poradenských služeb na univerzitách.

univerzita ; systém výchovy a vzdělávání ; student ; výzkum ; výsledek výzkumu ; vysoká škola ; demografie ; regionální správa ; spokojenost ; trh práce ; uplatnění ; mobilita studentů ; poradenská služba ; pohlaví ; věk ; rodičovství ; kvalita vzdělání ; Slovensko

<http://katalog.npmk.cz/documents/536264>

3.

Drei auf einen Streich : Märchen im integrativen Deutschunterricht lesen, hören und schreiben / [Tři jednou ranou : čtení, poslech a psaní pohádek v integrativní výuce němčiny] / Anne-Katrin Müller – ger

In: Grundschule Deutsch -- ISSN 1616-7112 -- Roč. 2024, č. 82 (2.Quartal) (2024), s. 37-40.

Autorka se v článku věnuje tomu, jak poslouchat, číst a rozumět pohádkám ve 3.-4. ročníku ZŠ a jak lze tyto dovednosti využít v integrativní výuce německého jazyka. Po intenzivním čtení a poslechu předčítaných pohádek, kdy si děti osvojí kompozici pohádek a jejich jazykový styl, mohou začít s psaním vlastních fantazijních příběhů. Důležité jsou při tom znalosti o slovesných časech (u pohádek především préteritum), o způsobu použití přímé řeči a o interpunkci.

jazyková výuka ; pravopis ; pohádka ; němčina ; ústní projev ; písemný projev ; základní škola ; čtení ; poslech ; psaní ; integrativní přístup ; předčítání ; ročník 3 ; ročník 4

<http://katalog.npmk.cz/documents/536184>

4.

Gibt es Leben in unserem Sonnensystem? : einer der großen Fragen der Weltraumforschung auf der Spur / [Existuje v naší Sluneční soustavě ještě jiný život? : na stopě jedné ze zásadních otázek vesmírného výzkumu] / Sonja Veith, Benjamin Knispel -- ger -- Obsahuje bibliografické odkazy

In: Grundschule Sachunterricht -- ISSN 1437-319X -- Roč. 2024, č. 102 (2.Quartal) (2024), s. 6-14.

Článek (podobně jako další příspěvky v daném čísle časopisu) se věnuje možnostem, jak žáky na prvním stupni základní školy poučit o vesmíru. Lze využít značného zájmu, jakého se u dětí těší různé příběhy o mimozemšťanech, kteří přistáli na Zemi. Prostřednictvím hypotetických mimozemšťanů zkoumajících život na Zemi si děti uvědomí rozmanitost zdejších forem života, které mohou být porovnávány s podmínkami na dalších planetách Sluneční soustavy. Součástí článku jsou pracovní listy "Dobrodružství ve Sluneční soustavě - hledání života".

kosmické vědy ; představivost ; hypotéza ; věcné vyučování ; první stupeň ; základní škola ; Země ; život ; komparace ; sluneční soustava

<http://katalog.npmk.cz/documents/536908>

5.

Integrativer Deutschunterricht : sprachliches Handeln und Lernen sinnvoll vernetzen / [Integrativní výuka němčiny : smysluplné propojení jazykové činnosti a učení] / Claudia Rathmann -- ger -- Obsahuje bibliografické odkazy

In: Grundschule Deutsch -- ISSN 1616-7112 -- Roč. 2024, č. 82 (2.Quartal) (2024), s. 4-7.

Článek upozorňuje na důležitou funkci jazykových prostředků, které využívají lexika používaného v každodenních jazykových situacích, jako je telefonování, nakupování apod. Autorka článku je přesvědčena, že by měly být součástí výuky v předmětu němčina. Jde o jiný než tradiční přístup, v němž se výuka němčiny dělí podle toho, zda je o texty jazykovědné, literární či texty mediálního zaměření. Učebnice a výukové materiály jsou často koncipovány tak, aby specifické kompetence byly procvičovány izolovaně. Tyto izolované znalosti se však v každodenním životě ukazují jako nepříliš užitečné. Autorka článku se proto přimlouvá za jazykové znalosti, které jsou plně využitelné v běžném životě.

jazyková výuka ; jazyková dovednost ; vyučovací předmět ; němčina ; literatura ; práce s textem ; učebnice ; výuka ; kompetence ; slovní zásoba ; integrativní přístup

<http://katalog.npmk.cz/documents/536163>

6.

Kinder haben Fragen : sexuelle Bildung im Sachunterricht / [Děti kladou otázky : sexuální výchova ve věcném vyučování] / Sabine Erbstößer, Sandra Tänzer -- ger -- Obsahuje bibliografický odkaz

In: Grundschule Sachunterricht -- ISSN 1437-319X -- Roč. 2024, č. 101 (1.Quartal) (2024), s. 2-4.

Článek, podobně jako celé tematické číslo časopisu, se zabývá sexuální výchovou, přizpůsobenou věku dítěte, na základní škole. Autorky článku připouštějí, že při seznamování dětí se sexualitou bylo vždy obsaženo určité napětí. Poukazují na soudní rozsudky od 70. let 20. století (zahájení sexuální výchovy na německých školách) až do současnosti, jež se týkaly žádostí o osvobození dítěte z hodin sexuální výchovy či napadání výběru učebnic. Poukazují na nedávné petice rodičů proti sexuální výchově ve škole a na legislativní napětí mezi právem rodičů na výchovu a výchovně-vzdělávacím úkolem státu. Následně článek přináší zprávu učitelky, která seznamuje se svými zkušenostmi s probíráním sexuality ve třetí třídě ZŠ. Pro úspěšné vedení vyučovací hodiny na téma sexualita je doporučena obrázková kniha Das machen autorem Lily Axter a Christine Aebi.

sexuální výchova ; sexualita ; věcné vyučování ; primární vzdělávání ; osvobození od výuky ; učebnice ; historické hledisko ; legislativa ; vztah rodiče-škola ; vyučovací hodina ; učení praxí ; obrázková kniha ; Německo ; ročník 3 ; 1970-

<http://katalog.npmk.cz/documents/536053>

7.

Metod moderacii na roditel'skich sobranijach v DOU / [Moderační metoda na rodičovských setkáních v předškolních zařízeních] / Jelena Isaakovna Popova, Jelena Vladimirovna Slizkova – rus -- Obsahuje bibliografické odkazy

In: Doškol'noje vospitanije : ježemesjačnyj naučno-metodičeskij žurnal -- ISSN 0012-561X – Roč. 96, č. 7 (2024), s. 7-12.

Metoda moderace, jako jedna z metod pro setkávání rodičů s učiteli, je v článku prezentována na konkrétním příkladu mateřské školy v Ťumeňské oblasti. Setkání nazvané "lodní rada" mělo za cíl najít společné řešení určitého výchovného problému za účasti učitelů a rodičů. Uvedena jsou pravidla a plán takového setkání. Přínosem pro rodiče je to, že si vzájemně vyměňují zkušenosti a získávají a prohlubují si poznatky v oblasti psychologie a pedagogiky.

vztah rodiče-učitel ; metodika ; mateřská škola ; rodičovská účast ; předškolní výchova ; pravidlo ; zkušenost ; znalost ; psychologie ; pedagogická zkušenost ; Rusko (federace)

<http://katalog.npmk.cz/documents/536069>

8.

"Ökologischer Fehlschluss" / ["Ekologická chyba"] / Hannes Zacher ; Bärbel Schwertfeger – ger
In: DUZ Magazin -- ISSN 1613-1290 -- Roč. 80, č. 1 (2024), s. 34-35.

Dotazovaný psycholog práce a organizace se staví kriticky k striktnímu rozdělování generací. Uměle vytvořené rozlišení na generační skupiny a jejich obecná, zjednodušená charakteristika nemá podle něho smysl; nelze konstatovat, že celá skupina je jiná než ty předchozí. V rozhovoru se zaměřuje především na generaci Z, jejíž příslušníci patří dnes mezi vysokoškolské studenty - upozorňuje na skutečnost, že neexistuje přesvědčivá studie, která by dokázala odlišnost této generace od generací jiných. Vysvětluje v této souvislosti pojem ekologická chyba, jež se zakládá na nesprávném výkladu statistických dat.

generalizace ; pojem ; statistická data ; komparace ; kritičnost ; student ; generace ; generace Z

<http://katalog.npmk.cz/documents/536438>

9.

Participácia absolventov vysokých škôl v aktivitách ďalšieho vzdelávania = Participation of HEI graduates in further education activities / František Blanár – slo

In: Academia : súčasnosť a perspektíva vysokých škôl -- ISSN 1335-5864 -- Roč. 35, č. 2 (2024), s. 27-32.

Text se zaměřuje na význam dalšího vzdělávání absolventů vysokých škol - v současném světě je dle autora totiž nutné neustále aktualizovat znalosti a rozvíjet dovednosti, aby si jednotlivci udrželi konkurenceschopnost na trhu práce. Výzkum EUROGRADUATE 2022 ukazuje, že

absolventi vysokých škol jsou neaktivnější skupinou v oblasti dalšího vzdělávání. Nejvyšší podíl účastníků přitom tvoří osoby s magisterským vzděláním. Účast na vzdělávacích aktivitách je nižší u nezaměstnaných a matek na mateřské dovolené, což potenciálně ohrožuje jejich profesní růst. Text v závěru zdůrazňuje potřebu vytvářet podmínky (finanční, časové) pro další vzdělávání všech skupin, včetně znevýhodněných.

absolvent ; systém výchovy a vzdělávání ; magisterská hodnota ; výzkum ; výsledek výzkumu ; vysoká škola ; nezaměstnanost ; další vzdělávání ; handicap ; trh práce ; vzdělávání ; pohlaví ; rodičovství ; Slovensko

<http://katalog.npmk.cz/documents/536303>

10.

Rečevoj etiket kak instrument npravstvennogo vospitanija staršich doškol'nikov / [Řečová etiketa jako nástroj mravní výchovy dětí staršího předškolního věku] / Galina Anatol'jevna Guščina, Alina Vladimirovna Titkova -- rus -- Obsahuje bibliografické odkazy

In: Doškol'noje vospitanije : ježemesjačnyj naučno-metodičeskij žurnal -- ISSN 0012-561X -- Roč. 96, č. 7 (2024), s. 2-6.

Článek přináší výsledky šetření provedeného v předškolním zařízení (Kaliningradská oblast; šetření se účastnilo 35 dětí ve věku 5-6 let, 35 rodičů, 5 učitelů, 3 administrátoři), v němž byla posuzována úroveň mravní výchovy dětí staršího předškolního věku. Autorky v článku zároveň představují vlastní program pro rozvoj mravní výchovy dětí prostřednictvím řečové etikety, jejíž pravidla umožňují vytvoření přívětivého prostředí pro navazování vztahů, vzájemné porozumění a empatii. S rozvojem mravní výchovy souvisí kognitivní a emoční rozvoj i socializace dítěte.

řeč ; společenské chování ; pedagogický výzkum ; výsledek výzkumu ; předškolní výchova ; mravní výchova ; výchovný program ; socializace ; pravidlo ; emocionalita ; kognitivní vývoj ; vcítění ; Rusko (federace) ; věk 5-6

<http://katalog.npmk.cz/documents/536028>

11.

Der Rechtschreibkompass : Reflexionsgespräche als Form integrativer Rechtschreibdiagnostik / [Pravopisný kompas : reflektivní rozhovory jako forma integrativní pravopisné diagnostiky] / Susanne Gebauer, Anna-Katharina Widmer -- ger -- Obsahuje bibliografické odkazy

In: Grundschule Deutsch -- ISSN 1616-7112 -- Roč. 2024, č. 82 (2.Quartal) (2024), s. 11-14.

V článku se probírají ortografické strategie v hodinách němčiny. Důraz je kladen na průběžnou pravopisnou diagnostiku a na propojení psaného a mluveného jazykového projevu, zejména prostřednictvím reflektivních rozhovorů. Uvedeny jsou jednotlivé kroky strukturovaného rozhovoru a popsány jsou konkrétní příklady pravopisných strategií (např. procvičování znělé/neznělé souhlásky: Hund - výslovnost [hunt] - pl. Hunde - výslovnost [hundel]).

jazyková výuka ; pravopis ; vyučovací předmět ; němčina ; ústní projev ; písemný projev ; strategie učení ; integrativní přístup ; rozhovory

<http://katalog.npmk.cz/documents/536179>

12.

Študijné sebapoňatie frekventantov doplnkového pedagogického štúdia a rozširujúceho štúdia na Univerzite Komenského = Study self-concept of participants in supplementary pedagogical studies and additional studies at Comenius University / Peter Gavora, Adriana Wiegerová, Peter Demkanin – slo

In: Academia : súčasnosť a perspektíva vysokých škôl -- ISSN 1335-5864 -- Roč. 35, č. 2 (2024), s. 4-14.

Studie se zaměřuje na akademické sebepojetí účastníků doplňkového pedagogického a rozšiřujícího studia na Univerzitě Komenského v Bratislavě. Výzkumu se zúčastnilo 125 respondentů. Cílem bylo zjistit jejich motivaci pro další vzdělávání a jakým způsobem vnímají sebe jako studenty. Důležitou částí výzkumu bylo také vytvoření a ověření vlastního výzkumného nástroje - dotazníku s 26 intervalovými škálami, jehož výsledky byly vyhodnoceny na základě explorační faktorové analýzy. Výsledky výzkumu ukazují, že studium účastníkům přináší osobní uspokojení, radost ze získávání nových poznatků či zvýšení sebevědomí, ale nevede k vyššímu společenskému uznání. Sebepojetí studentů bylo hodnoceno podle tří faktorů: důvody studia, benefity a problémy spojené se studiem.

univerzita ; systém výchovy a vzdělávání ; student ; výzkum ; výsledek výzkumu ; vysoká škola ; dotazník ; sebepojetí ; ocenění ; společnost ; faktorová analýza ; motivace učení ; kvalifikace ; Slovensko

<http://katalog.npmk.cz/documents/536262>

13.

Ubytovacie služby pre študentov vysokých škôl = Accomodation services for university students / Denisa Pažitková – slo

In: Academia : súčasnosť a perspektíva vysokých škôl -- ISSN 1335-5864 -- Roč. 35, č. 2 (2024), s. 33-40.

Studie se zaměřuje na ubytovací služby poskytované vysokoškolským studentům, jež jsou klíčovou součástí podmínek pro vzdělávací proces. Zabývá se univerzitními kolejemi, které slouží jako náhradní domov pro studenty, kde mohou rozvíjet své dovednosti, kreativitu a sociální kontakty. Hlavním cílem je poskytnout přehled o stavu studentského ubytování, identifikovat klíčové změny a vývojové trendy. Z dat z období let 2019-2023 vyplývá, že kapacity kolejí mírně klesaly, přičemž rok 2020 výrazně ovlivnila pandemie COVID-19. V posledních letech se opět pozoruje stabilní růst, zvláště u zahraničních studentů.

student ; systém výchovy a vzdělávání ; kolej ; výzkum ; výsledek výzkumu ; vysoká škola ; ubytování ; působení ; tvořivost ; dovednost ; interpersonální vztahy ; pohlaví ; covid-19 ; počet studentů ; Slovensko

<http://katalog.npmk.cz/documents/536304>

14.

Vernetztes sprachliches Lernen : wechselseitige Beziehungen der Teilprozesse im Schriftspracherwerb / [Propojené jazykové učení : vzájemné vztahy dílčích procesů při osvojování psaného jazyka] / Christiane Hännny -- ger -- Obsahuje bibliografické odkazy

In: Grundschule Deutsch -- ISSN 1616-7112 -- Roč. 2024, č. 82 (2.Quartal) (2024), s. 8-10.

Článek se věnuje možnostem integrativní výuky němčiny, jejímž cílem je úzce propojovat různé oblasti osvojování jazyka. Pozornost je věnována ústnímu projevu, jenž je nezbytným předpokladem pro osvojení psaného jazyka. Žák, který dokáže správně vyslovovat a sluchově identifikovat zvuky, je schopen převádět mluvený jazyk do psané podoby a později také dekódovat napsaný text. Děti s méně rozvinutými schopnostmi v ústním vyjadřování jsou považovány za rizikovou skupinu, která má obtíže v oblasti čtení a pravopisu. Podobně je tomu při osvojování psaného jazyka žáky, kteří se učí němčinu jako druhý jazyk, zejména pokud se zvukový systém němčiny liší od jejich mateřského jazyka. Osvojování psaného jazyka pak zpětně přispívá k rozšiřování schopností v mluveném jazyce.

jazyková výuka ; jazyková dovednost ; vyučovací předmět ; němčina ; ústní projev ; písemný projev ; riziková skupina ; čtení ; pravopis ; druhý jazyk (L2) ; integrativní přístup

<http://katalog.npmk.cz/documents/536165>

15.

Vízia a ciele Iniciatívy Európske univerzity = Vision and goals of the European Universities Initiative / Dagmar Lesáková -- slo -- Obsahuje bibliografické odkazy

In: Academia : súčasnosť a perspektíva vysokých škôl -- ISSN 1335-5864 -- Roč. 35, č. 1 (2024), s. 4-16.

Text popisuje Iniciativu Evropské univerzity, která propojuje vysoké školy z různých zemí EU s cílem vytvořit nadnárodní aliance pro spolupráci v oblasti vzdělávání, výzkumu a inovací. Tyto aliance sdílejí zdroje, vytvářejí společné strategie a podporují mobilitu studentů a výzkumníků v rámci Evropského meziuniverzitního kampusu. Zaměřují se na řešení velkých evropských témat, jako je změna klimatu, digitalizace, demokracie, zdraví a migrace. Přesto aliance čelí problémům, mezi něž patří udržitelnost financování, komplexní řízení a nesoulad s národními politikami. V závěru textu autorka nabízí dvě alternativy institucionalizace, jež by mimo jiné umožnily větší zapojení národních vlád do řízení.

univerzita ; systém výchovy a vzdělávání ; student ; organizace ; výzkum ; vysoká škola ; financování ; migrace ; zdraví ; demokracie ; udržitelnost ; politika ; národ ; klima ; inovace ve vzdělávání ; Evropská unie ; Evropa

<http://katalog.npmk.cz/documents/536122>